Anul 1, Numarul 2
Februarie 2013

Calatorim prin cultura si civilizatie

"Casa mea e un roman de toata frumusetea"

"…O iubesc cum n-am iubit niciodata vreuna din celelalte odrasle muzicale ale mele".

În amintirea sa, în parcul Mitropoliei din municipiul Târgoviște a fost ridicat un bust…

…o fata-lebada a carei fericire este calcata in picioare de geniul raului.

„Un om nu trebuie să încerce decât ceea ce poate."

Noul Ermitaj avea un aspect elegant si plin de fast…

…ultimul fabulist autentic din literatura română

musafirii nu trebuie sa faca gestul impoliticos de-a lasa resturi in farfurie.

ISSN 2286-0479
ISSN-L 2286-0479

Dragi cititori,

Existenta umana este difinita si de nevoia de cunoastere. Aceasta ne însoteste pe tot parcursul vietii, manifestandu-se diferit, in functie de varsta si preocupari.

De aceea, cunoasterea culturilor si civilizatiilor mondiale presupune mereu un proces de cercetare si invatare, iar cabd i se adauga spiritul de competitie si bucuria seccesului, totul devine mai usor de similat.

De aceea, cu drag, va rog calatoriti....

Prof. coord. Tudor Andreea

Colectivul de redactie

Coordonator: Prof. Tudor Andreea
Echipa manageriala:
Director: Prof. Oprea Veronica
Director adjunct: Groza Niculae
Redactare: *Tudor Andreea si Carturoiu Nicoleta*
Elevi: *Alexe Elena, Capraru Diana, Moga Samira, Moroe Diana, Petrariu Nicoleta (clasa a X-a F)*
Grafica: Carturoiu Nicoleta
Coperta: Carturoiu Nicoleta

Adresa redactiei :
Liceul Tehnologic « Voievodul Mircea », Bulevardul Carol I, nr.70, Tel. 0245 612959

Cuprins

1.Colectia nestematelor din Muzeul Ermitaj.....3
2.Picturi celebre din Ermitaj.....5
3.Ceaikovski.....7
4.Muzeul Scriitorilor Damboviteni.....9
5. Sa nu-i uitam pe scriitorii targovisteni.....10
6.China – traditia ceaiului.....12
7.Arta de a manca.....13

Colectia nestematelor din Muzeul Ermitaj

Cel mai important muzeu al Rusiei isi are sediul intr-un oras relativ modern, aparut in 1703 din dorinta lui Petru cel Mare (1672-1725), ca avanpost militar in Golful Finlandei si care, in scurt timp, a devenit capitala imensului imperiu tarist. Scena a unor evenimente dramatice si a unor povesti cutremuratoare, orasul nu si-a pierdut niciodata extraordinara putere de seductie, datorata unei fizionomii “abstracte si premeditate”, asa cum a definit-o Dostoievski.

Palatele marete care formeaza Ermitajul sunt o marturie a pozitiei de capitala pe care Sankt Petersburg a avut-o vreme de peste doua sute de ani. Pe malul stang al raului Neva se afla Palatul de Iarna, Micul Ermitaj, Marele (sau Vechiul) Ermitaj, Noul Ermitaj si Teatrul Ermitajului. Aceste cinci cladiri, realizate in secolele al XVII-le si al XIX-lea, formeaza un complex unitar, adapost somptuos al uneia dintre cele mai variate colectii de arta plastica si decorativa din intreaga lume, impartita in opt departamente dedicate culturilor primitive, artei orientale, lumii antice si Rusiei, artei Europei occidentale si numismaticii.

Daca primul nucleu de opere i se datoreaza lui Petru cel Mare, Ecaterina a II-a sau cea Mare, admiratoare a artei olandeze si flamande si-a adus aportul ei important in achizitionarea numeroaselor picturi, precum cele ale comerciantului berlinez Johann Ernst Gotzkowsky, ale lui Poussin, Lorrain, fratii Le Nain, Watteau, Boucher si Fragonard. Colectia de lucrari ale pictorului Hubert Robert prezenta aici este cea mai mare din lume. De o ampla reprezentare beneficiaza si Greuze, unul dintre artistii preferati ai Ecaterinei. Activitatea printului Golitin, un stralucit ambasador intai la Paris, apoi la Haga, a facut posibila achizitia unor colectii importante precum cea a lui Coblentz, din 1768, formata, pe langa tablouri, din sase mii de desene, si cea a contelui Von Bruhl, care se mandrea cu capodopere care apartineau lui Rembrandt, Rubens,Cranach, Tiepolo si Bellotto. Au mai fost acizitionate colectia bancerului si rafinatului iubitor de arta parizian Pierre Crozat, intreaga colectie de la resedinta Houghton Hall, colectia contelui Boudoin de la Paris. Pe masura ce colectia lua amploare, spatiul se dovedea a fi neincapator: astfel, intre 1771 si 1779, s-a construit un palat nou, Marele Ermitaj, pentru a-l distinge de precedentul care se numea Micul Ermitaj.

Numarul capodoperelor din Ermitaj s-a marit si in timpul domniei lui Alexandru I (1777-1825), nepotul Ecaterinei cea Mare. Dupa victoria asupra lui Napoleon, Alexandru I a cumparat treizeci si opt de panze care decorasera resedinta imperiala Malmaison a Josephinei de Beauharnais, incercand sa faca memorabil acest moment istoric.

In 1837, un incendiu a distrus Palatul de Iarna, dar in insprezece luni palatul a fost reconstruit ca un singur muzeu care avea sa gazduiasca toate operele . Noul Ermitaj avea un aspect elegant si plin de fast prin decorarea cu sculpturi si fresce ale fatetelor si cu reliefuri a interioarelor, acordandu-se o atentie deosebita detaliilor ornamentale. Inaugurat in 1852, muzeul cel nou adapostea in cele cincizeci si sase de sali lucrari extraordinare de arta plastica si decorativ.

Ultima achizitie importanta a fost numenoasa colectie de pictura flamanda si olandeza a exploratrului rus P.P. Semionov-Tian-Shansky, in 1915. Dupa Revolutie, marirea patrimoniului muzeului s-a produs in mare masura prin rechizitii.

Canaletto
"Ceremonia de primire a ambasadorului Frantei la Venetia"

Picturi celebre din Ermitaj

Portretul lui Petru cel Mare a fost realizat in 1717, cand Petru se afla in Olanda. In acea perioada, **Jean-Marc Nattier** inca nu devenise portretistul preferat al aristocratiei franceze, iar tarul era clientul lui cel mai important. Pensula agila si eleganta a artistului surprinde cu usurinta expresia voluntara a figurii, fara sa se opreasca asupra trasaturilor psihologice ale personajului, tehnica ce respecta traditia portretului oficial, in care Nattier se dovedeste a fi un interpret perfect. Cu toate aceste, au trebuit sa treaca inca douazeci de ani pentru ca pictorul sa cunoasca succesul la Paris.

La Ermitaj este adapostita o vasta colectie a peisagistului fracez **Hubert Robert**, ce cuprinde peste cincizeci de capodopere, dintre care panze decorative de mari dimensiuni expuse in Palatul de Iarna si picturi intr-un format mic, reprezentand privelisti deosebite, cum este si cazul acestei lucrari. La varsta de douazeci de ani Robert a plecat la Roma, unde a ramas impresionat de ruinele antice, care vor reprezenta tema predominanta si de succes a carierei sale.

Ruine pe terasa din parcul Marly reprezinta un exemplu tipic de peisaj, inspirat in parte din desenele realizate in situri reale si in parte din imaginatie. Marea statuie ecvestra din partea dreapta, opera sculptorului Guillaume Coustou, se afla pe terasa parcului Marly (astazi Place de la Concorde), dar restul compozitiei este rodul imaginatiei pictorului. Atmosfera de vis si aproape preromantica provine din introducerea discreta a ruinelor si din folosirea unor culori delicate, evoluand treptat de la tonuri de maro si verde pana la ceturile azurii ce se ridica la orizont.

Hubert Robert
“ Ruine pe terasa din parcul Marly”

Caravaggio a avut un rol fundamental in dezvoltarea artei sec. al XVII-lea, fiind liderul unui curent care ii poarta numele, respectiv *caravaggism,* si are de la Roma s-a raspandit in intreaga Italie si in Europa.

Cantaretul la lauta este o capodopera din tineretea artistului lombard (1573-1610), o dovada a maturitatii culturale chiar de la debutul sau in lumea artistiva romana. Tema dragostei si a armoniei cu muzica este redata cu un realism riguros, dar plin de poezie, prin intermediul unei structuri atente a figurii si a obiectelor, precum si al unui joc bine reglat dintre luminile si umbrele generate de o sursa de lumina exterioara. Calitatea picturii infatiseaza, ca intr-o oglinda, prezenta florilor, a fructelor, a partiturilor si instrumentelor muzicale dinprim-plan. Pe partitura se poate citi inceputul unui madrigal foarte cunoscut in sec al XVI-lea, intitulat *Stiti ca va iubesc*. Tanarul instrumentist, un posibil autoportret sau un prieten de-al lui Caravaggio, este redat sub forma de bust, in semiprofil, in timp ce canta acompaniindu-se cu lauta.

Caravaggio - "Cantaretul la lauta"

Rubens - "Perseu si Andromeda"

Arta lui **Rubens**, fastuoasa, senzuala, libera si impresionanta, va raspandi in toata Europa numele maestrului flamand, fondator si principal reprezentant al barocului, stilul care a dominat sec. al XVII-lea. *Perseu si Andromeda* reprezinta una dintre realizarile cele mai de seama din creatia lui. Mitul lui Perseu, povestit de pensula sa impetuoasa si maiastra, devine un spectacol insufetit, plin de culori, de forme opulente si ritmuri variate, intr-o exprimare Ampla a miscarilor si a gesturilor care se succed ca si cum s-ar naste unele din altele implicand simturile si inteligenta privitorului.

Rubens preia din textele antice (principala sursa fiind *Metamorfozele* lui Ovidiu) atribuitele personajelor sale. De exemplu, Andromeda, fiica regelui Etiopiei oferita spre sacrificiu pentru a linisti mania lui Poseidon, are parul blond, chipul roz si figura plina a unei copile flamande.

Pe capul lui Perseu, invingator la monstrului marin care o tinea prizoniera pe frumoasa Andromeda, este pe punctul de a fi asezata coroana victoriei. Culoarea rosie a mantiei, o emblema a eroismului sau, constituie nota cromatica cea mai sonora si centru de interes al compozitiei.

Ceaikovski

Opera

Ceaikovski a compus nu mai putin de zece opere, insa nu toate vor ramane inscrise cu litere de foc in memoria contemporanilor. Unele, precum “Opricinik” (1872), “Vrajitoarea” (1887), “Manfred” (1885) sau “Fierarul Vakula” (1874), desi s-au bucurat de succes in epoca, nu au rezistat in timp. Altele precum “Fecioara din Orleans” (1899), “Mazeppa” (1883), “Iolanta”(1891) sunt foarte rar montate astazi dincolo de granitele Rusiei. In schimb “Dama de pica” si “Evgheni Oneghin” sunt prezentate in repertoriul liric pe aproape toate scenele lumii.

Dintre toate operele lui Ceaikovski, ***“Evgheni Oneghin”*** va deveni cea mai populara, cucerind dupa 1884 toate marile teatre din Moscova, Petersburg si Kiev, lucru neobisnuit, avand in vedere tematica intima, lipsita de efecte si stridente exterioare, cu totul straina publicului anului 1800.

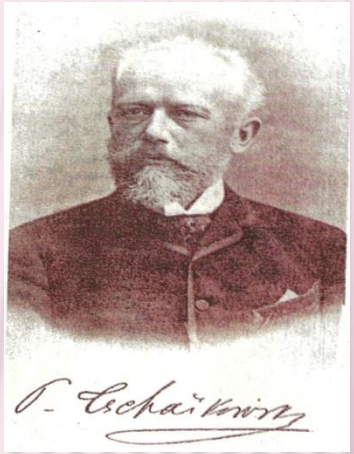

Opera ***“Dama de pica”,*** inspirata din nuvela lui Puskin, a fost prezentata pentru prima data pe 7 decembrie 1890 pe scena Operei imperiale din Petersburg. Marea diversitate a libretului i-a permis lui Ceaikovski introducerea unei partituri variate ce reusise *“sa imite cu multa finete muzica lui Mozart si a altor contemporani cu el, zugravind astfel foarte bine gustul muzical al societatii din acea vreme”* (cuvintele ii apartin lui Kondratiev, regizorul principal al Teatrului imperial)

Simfonia a VI-a

Din cele sase simfonii scrise de Ceaikovski, ultima, ***Simfonia a VI-a*** in si minor, este nu numai cea mai cunoscuta, dar si cea mai revelatoare din punct de vedere al conceptiei filozofice a autorului: lupta omului pentru idealuri, nazuinta spre fericire sfaramata metodic de o realitate aspra. La terminarea acestei lucrari, in 1893, Ceaikovski ii scria nepotului sau caruia ii era dedicata, omul pe care il iubea mai mult decat pe sine insusi, V.L. Davidov: “cea mai sincera dintre toate lucrarile mele. O iubesc cum n-am iubit niciodata vreuna din celelalte odrasle muzicale ale mele”. Denumirea *Patetica* i-a fost sugerata de fratele sau Anatol. Logica de fier a formei abundenta si varietatea motivelor, detalii de orchestratie, complexitatea ritmului, intensitatea libajului armonic etc.,toate acestea transforma partitura Simfoniei a VI-a intr-o pagina unica a istoriei literaturii muzicale. Valoarea ei de testament a fost, bineinteles, digerata abia dupa moartea compozitorului. Ceaikovski scrisese ultima sa pagina, una trista, asemeni celor mai multe ceasuri din existenta sa.

Balet

Primul balet scris de Ceaikovski este ***“Lacul lebedelor***”(1876). Muzica, bogata in nuante emotionale, se apropie de cea din “Evgheni Oneghin” prin aceeasi nota de nostalgie dreroasa, fara leac. Aleanul emotional constituie forta de baza in toata dezvoltarea simfonica, conditionand coloritul intreagii muzici. Subiectul contribuie si el la manifestarea variata a gamei : o fata-lebada a carei fericire este calcata in picioare de geniul raului, ce-I pune necontenit piedici in calea dragostei si a credintei.

“Frumoasa din padurea adormita” este un balet in trei acte si un prolog produs in perioada decembrie 1888 – august 1889. Prin dramaturia sa, aceasta lucrare ocupa primul loc intre baletele compozitorului. De aceasta data accentul cade pe situatiile dramatice, punerile in scena si momentele de sudura dintre numerele de balet clasic ce apar ca purtatoare ale actiunii dramatice acolo unde linia traditionala cerea doar pauze scurte si inexpresive intre dansuri.

Ultimul balet compus de Ceaikovski, ***“Spargatorul de nuci”***(1892) este inspirat din basmul lui A. Dumas Casse-Noisette. Pentru prima data Ceaikovski utilizeaza procedeele orchestrei de camera invatate de la Bizet, suplinind sau sustinand in plan secund orchestra mare. Dublul aspecat al acestui balet, imbinarea principiilor simfonice de opera cu elemente ale teatrului de papusi, tinde spre idei filozofice prezente in ultimele compozitii ale lui Ceaikovski precum Simfonia a VI-a sau opera “Dama de pica”.

Lacul Lebedelor

Frumoasa din padurea adormita

Spargatorul de nuci

Muzeul Scriitorilor Damboviteni

“Casa mea e un roman de toata frumusetea” marturisea **Ion Al. Bratescu-Voinesti** despre casa ridicata la Targoviste intre anii 1897-1898, devenita, din 1967, Muzeul Scriitorilor Damboviteni si careia i-au trecut pragul remarcabile personalitati ale vremii, precum **Titu Maiorescu, I.L.Caragiale, Emil Garleanu** si multi altii. Muzeul este structurat in trei mari sectiuni: o prima sectiune reprezentand Evul Mediu, cand Targovistea era ea insasi primul centru de cultura al tarii, exercitand influente in spatiul larg romanesc; o a doua, cea a poetilor redesteptarii nationale si cea de-a treia, a scriitorilor nascuti fie sub semnul ei, fie adusi de viata, la Targoviste, pentru o clipa sau pentru eternitate.

Galeria scriitorilor targovisteni este deschisa de **Ienachita Vacarescu**, *“parintele gramaticii romanesti”,* autorul vestitului “Testament”: *“ Urmasilor mei Vacaresti / Las voua mostenire / Cresterea limbei romanesti / S-a patriei cinstire”*. Spatiul destinat scriitorilor pasoptisti: **Vasile Carlova, Grigore Alexandrescu, Ion Heliade Radulescu, Ion Ghica**, cei care au luptat sa faca din orasul Targoviste simbolul inaltarii si al gloriei romanesti, este ilustrat cu opere literare, dar si cu obiecte personale ale acestora (fotogarfii, scrisori, ceasul de masa a lui Vasile Carlova, secretariul si lira lui I. H. Radulescu).

Smaranda Gheorghiu lasa prin testament targovistenilor opera ei literara, dar si o parte din obiectele ei dragi (matanii, lornionul, masuta de toaleta, tablouri si frumosul ei costum popular pe care il purta deseori cu mandrie), marturii ale vietii si activitatii ei litarare, gazduite azi intr-una din salile muzeului.

Tot in aceasta sala, **I.L. Caragiale**, umoristul nostru dambovitean, ne zambeste dintr-o fotografie, iar **Vlahuta** ne priveste adanc in ochi, cei doi scriitori avand un loc binemeritat in muzeu.

Calitatile realiste ale **scriitorului Ioan Alxandru Bratescu-Voinesti**, cel care a conturat cu o deosebita maiestri artistica locuri, oameni si fapte din Targovistea de la sfarsitul secolului trecut, introducandu-le in circuitul literar si facandu-le nemuritoare, sunt redate atat prin creatiile sale litarare, cat si prin obiectele personale (scrisori, fotografii, mobilier, carti si tablouri) etalate intr-una din cele doua sali rezervate prezentarii vietii si activitatii acestuia, cealalta sala infatisand camera sa de lucru.

Sa nu-i uitam pe scriitorii targovisteni

Smaranda Gheorghiu s-a nascut pe 5 octombrie 1857 la Târgoviște, a fost scriitoare, publicistă, militantă activă în mișcarea feministă a epocii, membră a mai multor societăți culturale, considerată educatoare a poporului. Este cunoscută și sub numele de „Maica Smara”, poreclă primită de la Veronica Micle. Cu toate ca nu se bucura de popularitatea pe care o merita, Smaranda Gheorghiu este o importanta poeta, autoare de teatru, traducatoare si prozatoare, nepoata a poetului Grigore Alexandrescu si o militanta a drepturilor femeilor, luand parte la miscarea feminista.

Are o activitate literara bogata, ce cuprinde numeroase volume, de versuri, proza sau teatru, din care mentionam “Dorul de tara” publicat in anul 1904, “Tara mea”
(1905), romanul “Baiatul Mamei” (1917), romanul “Domnul Badina” (1931) sau volumul de nuvele publicat in anul 1937 “Dumitrite brumate”.

Este prima femeie care a vorbit de la tribuna Ateneului si participa la numeroase conferinte, unde vorbeste, atat in tara, cat si in strainatate, despre emanciparea femeii si educatie, acestea reprezentand marile preocupari ale scriitoarei.

În amintirea sa, în parcul Mitropoliei din municipiul Târgoviște a fost ridicat un bust, pe care este înscris numele ei întreg, Smaranda Gheorghiu.

La 1 ianuarie 1868 se naste la Târgoviste viitorul scriitor ***Ioan Alexandru Bratescu- Voinesti***, al doilea copil al lui Alexandru Bratescu si al Alexandrinei.

În 1903 apare primul volum al scriitorului, „Nuvele si schite”,cuprinzând 10 lucrari. Scriitorul este distins cu premiul Academiei pentru volumul „ În lumea dreptatii” si numit în comitetul Teatrului National.

Al. Bratescu- Voinesti si-a dobândit renumele sau literar, între altele, si pentru adâncimea cu care a abordat problemele morale, privitoare la comportamentul oamenilor în societate.

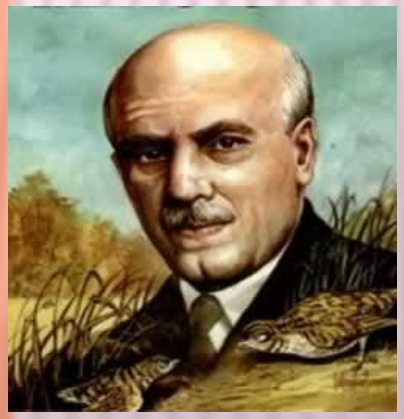

Opera sa, alcatuita numai din nuvele si schite, din câteva istorisiri cu pasari si animale, din câteva amintiri, nu este de o mare întindere. Bratescu- Voinesti ramâne în literatura româna ca un admirabil nuvelist si autor de schite.

Este cunoscut în special pentru scrierile sale pentru copii: „Puiul” (tragica moarte a unui pui de prepeliță), „Privighetoarea”, „Bietul Tric”, „Niculăiță Minciună” (un copil isteț de la țară neînțeles de săteni)

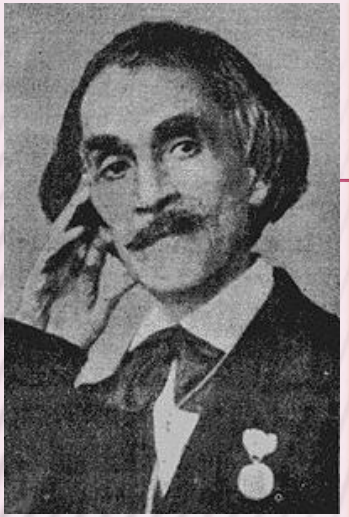

Grigore Alexandrescu s-a născut la Târgoviște, în anul 1810. Rămâne orfan și sărac, dar de mic dovedește o inteligență deosebită și o memorie extraordinară. Învață greaca și franceza. Îi uimește pe toți prin talentul său poetic. Un timp va locui acasă la Heliade, care-i va publica prima poezie, „Miezul nopții”, în Curierul Românesc, urmată de elegia „Adio”.

Poezia sa a fost influențată de ideile care au pregătit Revoluția din 1848. E ultimul fabulist autentic din literatura română, lăsându-ne vreo 40 de fabule, în care adevărul e mascat, din cauza cenzurii autorităților („Câinele și cățelul”, ”Boul și vițelul”, „Dreptatea leului”, ”Vulpea liberală” s.a.)

Dintre opere amintim: „Poezii” (1842), „Suvenire și impresii, epistole și fabule” (1847), „Meditații, elegii, epistole, satire și fabule” (1863), „Memorial” (1842), „Poezii” (1938).

Ion Luca Caragiale s-a nascut 1 februarie/ 13 februarie 1852, la Haimanale, județul Prahova, astăzi localitatea I. L. Caragiale, județul Dâmbovița. A fost dramaturg, nuvelist, pamfletar, poet, scriitor, director de teatru, comentator politic și ziarist român. Este considerat a fi cel mai mare dramaturg român și unul dintre cei mai importanți scriitori români. A fost ales membru post-mortem al Academiei Române.

Opera lui Ion Luca Caragiale cuprinde teatru (opt comedii și o dramă), nuvele și povestiri, momente și schițe, publicistică, parodii, poezii. Caragiale nu este numai întemeietorul teatrului comic din România, ci și unul dintre principalii fondatori ai Teatrului Național. Operele sale, în special comediile sunt exemple excelente ale realismului critic românesc.

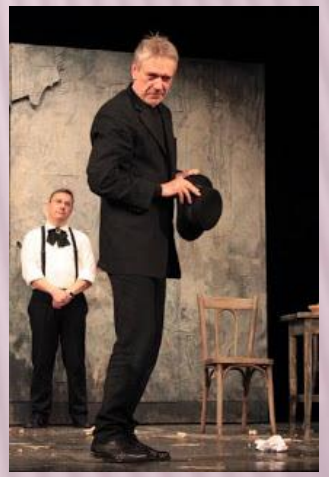

“O scrisoare pierduta”

Caragiale : „Un om nu trebuie să încerce decât ceea ce poate.”

Conul Leonida fata cu reactiunea

China – traditia ceaiului

Civilizatia din China este strict legata de traditiile chinezesti. Printre traditiile chinezesti cele mai cunoscute, amintim si de cultura ceaiului.

In China exsita un mod special de a bea ceai si de a-l servi, cuprinzand mai multe etape: facerea ceaiului, modul imbinarii plantelor si aromelor, si ustensilele de servire a ceaiului, cum e ceainicul. Aceasta cultura a ceaiului poarta denumirea de „Cha Dao“

Pentru buna desfășurare a ceremoniei ceaiului trebuie îndeplinite o serie de condiții estetice legate de ustensilele, îmbrăcămintea participanților și încăperea unde se desfășoară ceremonia. În camera ceaiului trebuie să domnească o curățenie desăvârșită.

Frunzulițele din care se prepară ceaiul conțin uleiuri eterice, cofeină, tanini, teofilină, care în cantități moderate au un efect tonic asupra organismului.

O deosebită importanță are felul de a saluta, de a se așeza, de a turna ceaiul în cești, felul în care trebuie să se țină ceașca

Ceremonia în sine are de asemenea rolul de a îndrepta toată atenția oaspeților asupra frumuseții celor mai simple manifestări ale naturii, cum ar fi lumina, clipocitul apei, dogoarea focului de cărbuni

Arta de a manca

Geografie, istorie, cultura, experienta tehnica-toate se reunesc in practica mancarii. Se dezvolta puternic si se rafineaza conceptul de manca in comun, al carui simbol este servitul unui fel de mancare din acelasi recipient, simbol al relatiei stranse dintre comeseni.

Chinezii mananca, de obicei, numai pe mese rotunde, iar tacamul obisnuit cuprinde o farfurie intinsa, o lingura din portelan, un bol, o farfurioara pentru sosul de soia si o pereche de betigase. Pranzul in familie presupune existenta unui numar de preparate gatite egal cu cel al mesenilor, toate fiind aduse pe masa in acelasi timp.

Cat priveste modalitatea de a sta la masa, se trece de la statul pe rogojina, la asezatul pe scaune, jeturi la mesele rotunde.

Servirea mesei dovedeste si se realizeaza dupa o adevarata eticheta traditionala, In mod strategic, persoana cea mai importanta se va aseza in locul cel mai indepartat de usa, in timp ce persoana cea mai tanara va ocupa locul cel mai apropiat de usa, cu exceptia gazdei.

Felul principal se pune in fata persoanei celei mai importante – la mesele de familie, aceasta fiind tatal -, in semn de respect iar castronul cu supa va fi asezat la mijlocul mesei.

Un amanunt important este ca musafirii nu trebuie sa faca gestul impoliticos de-a lasa resturi in farfurie.

e remarca accentul pe acea concordanta comportamentala a omului ales, care trebuie sa fie retinut, neexcesiv, cu o tinuta supravegheata, mai degraba incomoda atunci cand mananca, caci sprinteneala lui e bine sa se manifeste mai degraba la treaba, intr-un control total al tinutei